

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	11
ВСТУП	12
РОЗДІЛ 1	
ЗАГАЛЬНОПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ	
ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	18
1.1. Процесуальний механізм забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи у кримінальному провадженні: поняття, сутність та структурні елементи	18
1.2. Кримінальні процесуальні гарантії як засоби забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи на стадії досудового розслідування	37
1.3. Права, свободи та законні інтереси особи як об'єкти забезпечення у кримінальному провадженні	58
<i>Висновки до розділу 1</i>	74
РОЗДІЛ 2	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ	
ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ НА СТАДІЇ	
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	77
2.1. Поняття та класифікація міжнародно-правових актів у сфері захисту прав, свобод і законних інтересів особи в кримінальному судочинстві	77
2.2. Міжнародні правові акти як джерело кримінального процесуального законодавства України	105

2.3. Застосування практики Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні	129
<i>Висновки до розділу 2</i>	174
РОЗДІЛ 3 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТОРОНОЮ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	180
3.1. Процесуальна діяльність слідчого щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи на стадії досудового розслідування	180
3.2. Повноваження прокурора із забезпечення прав, свободи та законних інтересів особи на стадії досудового розслідування	202
3.3. Застосування слідчим, прокурором європейських правових стандартів у досудовому розслідуванні	227
<i>Висновки до розділу 3</i>	244
РОЗДІЛ 4 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ ОСІБ, УПОВНОВАЖЕНИХ НА ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХИСТУ ТА ПРЕДСТАВНИЦТВА НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	246
4.1. Участь захисника як гарантія захисту прав, свобод і законних інтересів особи	246
4.2. Процесуальна діяльність захисника як учасника доказування у досудовому провадженні	259
4.3. Правова регламентація участі представника та законного представника під час досудового розслідування	280
<i>Висновки до розділу 4</i>	303
РОЗДІЛ 5 ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧОГО СУДДІ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	305
5.1. Слідчий суддя як суб'єкт забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи під час досудового розслідування	305

5.2. Межі судового контролю щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи під час досудового розслідування	330
5.3. Зарубіжний досвід реалізації слідчим суддею функції судового контролю в кримінальному судочинстві	349
<i>Висновки до розділу 5</i>	365

РОЗДІЛ 6

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	368
---	-----

6.1. Предмет оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування	368
6.2. Процесуальний порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування	387
6.3. Процесуальний порядок оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування	411
<i>Висновки до розділу 6</i>	423

ВИСНОВКИ	427
---------------------------	-----

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	446
---	-----

ВСТУП

Добробут держави залежить від її законів
(Арістотель)
які, як і будинки, спираються один на одного
(Едмунд Берк)

Відповідно до приписів ст. 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Ці нормативні положення набувають особливого значення у сфері кримінального судочинства, де на кожній її стадії права, свободи та законні інтереси особи можуть піддаватися обмеженням, а інколи навіть взагалі не дотримуватися й порушуватися.

З прийняттям у 2012 році КПК України в історії розвитку кримінального процесу нашої країни відкрито нову сторінку. Тим часом численні зміни й доповнення, внесені останнім часом до КПК України, наочно свідчать про продовження реформування цієї сфери специфічної діяльності державних органів і посадових осіб. Зумовлено це тим, що ефективна протидія сучасним злочинним проявам вимагає від законодавця запровадження дієвої системи кримінальної юстиції, яка, з одного боку, дозволить гарантувати захист особи, суспільства й держави від кримінальних правопорушень, а з іншого – забезпечить швидке, повне та неупереджене

розслідування. Відтак, ефективне досягнення окреслених завдань не можливе без застосування кримінального процесуального примусу на підставах та в порядку, передбачених КПК України.

Піднята проблематика набуває особливої актуальності у зв'язку з розширенням змагального процесу, наближенням національного законодавства до міжнародних і європейських правових стандартів кримінального судочинства, запровадженням нових процесуальних інститутів (заходи забезпечення кримінального провадження, повідомлення про підозру, угоди тощо). Це, звісно, вплинуло на усталену практику проведення досудового розслідування у кримінальних провадженнях. Тож, ефективна реалізація завдань кримінального провадження, закріплених у ст. 2 КПК України, не можлива без запровадження дієвих законодавчих процесуальних механізмів забезпечення прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження на стадії проведення досудового розслідування, адже від якості його здійснення залежить судовий розгляд провадження по суті, застосування належної правової процедури до кожного учасника кримінального провадження.

Таким чином, актуальність та важливість дослідження теоретико-практичних питань щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження дістає свій прояв у кількох взаємопов'язаних аспектах, які висвітлюють порушену проблематику в різних площинах, що надає роботі більш комплексний характер.

Соціальний аспект пов'язаний із пріоритетністю захисту особи й суспільства від кримінальних правопорушень, охороною прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження. Це, у свою чергу, вимагає перегляду усталених підходів до здійснення досудового розслідування, підвищення його якості, формування нових вимог, які мають відповідати європейським стандартам у цій сфері діяльності.

Аксіологічний аспект полягає в розумінні соціальної цінності досудового розслідування як стадії кримінального провадження, яка з часу прийняття чинного КПК України зазнавала істотних змін